

Žito prodano Podravki

Zadovoljni prodajalci, zaskrbljeni dobavitelji. Podravka je za 33 milijonov evrov kupila večinski delež v ljubljanskem Žitu. Njegove blagovne znamke bo prodajala po celi regiji, a to bodo predvsem pekarski izdelki

JURE STOJAN

"Srce vaše jedi" se oglašuje hrvaška Podravka. Od včeraj bo še bolj prisotna na slovenskih krožnikih, saj je podpisala pogodbo o nakupu 51,55-odstotnega deleža v družbi Žito. Zanj je odštela okoli 33 milijonov evrov, kupnino pa si bo razdelil konzorcij prodajalcev, ki ga ob vodilnem članu, Slovenskem državnem holdingu (SDH), sestavljajo še Modra zavarovalnica, KD Kapital, KD Skladi, Adriatic Slovenica in NLB Skladi. Prevzem mora še najprej odobriti varuh konkurence, nato pa bo Podravka objavila prevzemno ponudbo še za preostale delnice Žita.

SDH zadovoljen s privatizacijo

"Iztržili smo najvišjo možno ceno in presegli začetna pričakovanja," je komentiral predsednik uprave SDH Matej Pirc. In poudaril, da je Žito dobilo strateškega investitorja iz živilske industrije z jasno vizijo za razvoj. Ljubljanska živilska družba je tako že četrta (za Heliosom, Fotono in Aerodromom Ljubljana) s seznama 15 privatizacijskih tarč, ki ga je državni zbor potrdil junija 2013. Ker gre pri Žitu in Podravki za podjetji, ki sta najbolje poznani s trgovskih polic, včerajšnji

posel pomeni tudi naslednje: vegeta, fant, lino, kviki, eva, studena, belsad in dolcela so kupili zlato polje, maestra, naturo, gorenjko, 1001 cvet in šumi.

Podravkin prevzem pa kaže tudi na vzorec v slovensko-hrvaških gospodarskih odnosih. Slovenski prodajalci dajejo prednost tako imenovanim strateškim kupcem, se pravi tistim, ki prihajajo iz iste panoge kot prodano podjetje (ali drugače, donedavnim konkurentom). In za podjetja z velikim vplivom na slovenski živilski trg se še najbolj zanimajo hrvaški tekmeči - Atlantic Grupa je 2010. prevzela Drogo Kolinsko, Agrokor pa 2014. Mercator.

Žito bo Podravkina pekarna

Kot je včeraj poudarila Podravka, bo v Sloveniji, skupaj s prevzetim Žitom, že v tem letu ustvarila za 900 milijonov kun (približno 119 milijonov evrov) prihodkov. "Zavihtela se bo na sam vrh prehranske industrije v Sloveniji," je sporočila uprava družbe s sedežem v Koprivnici. Skupnih prihodkov pa naj bi Žito in Podravka imela za okoli 4,5 milijarde kun (594 milijonov evrov). Prvi mož Podravke Zvonimir Mršić je včeraj v Ljubljani poudaril, da je strateški cilj njegove uprave "biti konsolidatorji v regiji".

Žitu, ki okoli 80 odstotkov svoje prodaje ustvari v Sloveniji, pa želijo omogočiti večjo internacionalizacijo poslovanja, tudi prek Podravkine prodajne mreže v 20 državah. Žito bo v okviru skupine Podravka odgovorno za pekovsko dejavnost. "Pripravljeni smo podpreti Žitovo upravo pri ambicioznih načrtih konsolidacije pekarske industrije, ki jih doslej ni mogel uresničiti," je dejal Mršić. "Glejte, kaj bo čez nekaj let, ne čez 14 dni. Želimo, da

bosta družbi večji in boljši."

Sindikata razočaran, dobavitelji zaskrbljeni

Glavno vprašanje včeraj je seveda bilo, kaj prodaja Podravki pomeni za Žitove zaposlene, dobavitelje in blagovne znamke. "Lahko povem, da smo razočarani," je včeraj za STA izjavil Boris Frajnkovič, sekretar Sindikata kmetijstva in živilske industrije Slovenije. "Prvi mož Podravke je sicer včeraj zagotovil, da bo v Žitu pred kratkim sprejeta kolektivna pogodba veljala še naprej. Čeprav ni želel dajati zagotovil, pa je med drugim omenil, da bodo uspešne blagovne znamke Žita obstajale še naprej, čeprav se morda prekrižajo s Podravkino ponudbo. Čaji 1001 cvet bodo obstali vzporedno s čaji Podravka. A je opozoril, da je za vsako podjetje normalno, da uvaja nove blagovne znamke in ugaša tiste stare, ki jih potrošniki ne cenijo.

Glede strahov, da Žito svoje pšenice ne bo več kupoval pri slovenskih kmetih, temveč pri cenejših hrvaških, pa je Mršić dejal: "Če je pšenica cenejša na polju v Slavoniji, to ne pomeni, da je tudi cenejša v Ljubljani, na Šmartinski." (Se pravi, na sedežu Žita.) Slovenska pšenica je namreč bolj kakovostna kot hrvaška, pride pa tudi z manjšimi transportnimi stroški.

Podravkin prevzem kaže tudi na vzorec v slovensko-hrvaških gospodarskih odnosih

Kako gre Podravki

Največja posamezna lastnica Podravke je hrvaška država, ki ali v lastnem imenu ali prek pokojninskega zavoda razpolaga s 26,5 odstotka delnic. Vrsta hrvaških zasebnih pokojninskih skladov obvladuje naslednjih 33 odstotkov, 8 odstotkov pa leži na fiduciarnih računih v avstrijski podružnici banke Unicredit. Manjšinski delničarji predstavljajo 29,3 odstotka. Delnice sicer kotirajo na zagrebški borzi pod simbolom PODR-R-A in so del hrvaškega indeksa CROBEX. Na začetku tedna je tržna kapitalizacija Podravke (torej seštevek vrednosti vseh njenih delnic) znašala 223 milijonov evrov ali približno štirikratnik Žita pred prevzemom. Podravko od 2012. vodi politik iz vlada-joče SDP **Zvonimir Mršič**, ki je predtem več kot desetletje županoval mestu Koprivnica (kjer je tudi sedež družbe). Lani je ustvarila za 3,5 milijarde kun (463 milijonov evrov) prihodkov od prodaje, dobička pa je imela za 183 milijonov kun (24 milijonov evrov).

Židan ogorčen nad prodajo

"Podpis pogodbe o prodaji Žita škodljiva gospodarska poteza," se je včeraj med prvimi odzval kmetijski minister **Dejan Židan**. Prvak SD je na tiskovni konferenci stranke obžaloval, da preostanek koalicije ni želel spremeniti privatizacijskega seznama. Vprašal pa se je tudi, ali so prodajalci v pogodbo vključili tudi zaveze, da Podravka ne bo selila proizvodnje iz Slovenije, da bo ohranjala pravice delavcev in vlagala denar v tehnološki razvoj. Židan je tako poudaril, da je Žito "eden od pomembnih gradnikov slovenske žitne verige, v katero je država vložila kar nekaj denarja".

Deleži prodajalcev

Modra Zavarovalnica	15,0%
SDH	12,3%
KD Kapital	8,9%
KD Skladi	12,5%
NLB Skladi	2,2%
Adriatic Slovenica	0,7%
Od včeraj v lasti Podravke:	51,5%

Zvonimir Mršič in Janez Bojc